

Περί των λόγων που περιέχει η θεία ευχή (Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός Μητροπολίτης Εφέσου)

/ [Πεμπτουσία](#)

Πόση δύναμη έχει η ευχή και ποιες είναι οι δωρεές της σε όσους την χρησιμοποιούν και σε ποια πνευματική κατάσταση τους φέρνει, δεν μπορούμε εμείς να το πούμε. Τους λόγους όμως από τους οποίους αποτελείται, τους βρήκαν αρχικά οι άγιοι Πατέρες μας, όχι από δική τους επινόηση, αλλά πήραν αφορμή από παλιά από την ίδια την Αγία Γραφή και από τους κορυφαίους μαθητές του Χριστού. Ή, για να το πούμε καλύτερα, τους δέχθηκαν αυτοί ως πατρική κληρονομιά και τους μετεβίβασαν σε μας. Ωστε και από αυτό γίνεται φανερό, σε όσους δεν το έμαθαν εκ πείρας, ότι αυτή η ιερή ευχή είναι κάτι το ένθεο και ιερός χρησμός. Γιατί πιστεύουμε ότι αποτελούν θείους χρησμούς και πνευματικές αποκαλύψεις και λόγους Θεού όλα όσα έδωσε στους ιερούς Αποστόλους να πουν ή να γράψουν ο Χριστός, ο οποίος λάλησε μέσω αυτών. Έτσι, ο θειότατος Παύλος, φωνάζοντας σε μας από το ύψος του τρίτου ουρανού, λέει: » κανείς δεν μπορεί να πει Κύριε Ιησού, παρά μόνον εν Πνεύματι Αγίω» (Α΄ Κορ. 12, 3).

Με την αρνητική λέξη «κανείς» φανερώνει θαυμάσια ότι η επίκληση του Κυρίου Ιησού είναι κάτι το πολύ υψηλό και ανώτερο όλων. Επίσης, ο μέγας Ιωάννης που διεκήρυξε σαν βροντή τα πνευματικά, αρχίζει με την λέξη που τελειώνει ο Παύλος και μας δίνει την συνέχεια της ευχής ως εξής: «κάθε πνεύμα που ομολογεί τον Ιησού Χριστό, ως ερχόμενον ως αληθινόν άνθρωπον, είναι από τον Θεόν» (Α' Ιω. 4,4). Αυτός χρησιμοποίησε βεβαίως εδώ κατάφαση, αλλά απέδωσε, όπως και ο Παύλος, στην χάρη του Αγίου Πνεύματος την επίκληση και ομολογία του Ιησού Χριστού. Ας έλθει τώρα τρίτος ο Πέτρος, η ακρότατη κορυφή των θεολόγων, για να μας δώσει το υπόλοιπον αυτής της ευχής. Όταν δηλαδή ο Κύριος ρώτησε τους Μαθητές: «ποιος λέτε ότι είμαι;», προλαβαίνοντας ο φλογερός μαθητής τους άλλους, όπως το συνήθιζε, είπε: «Συ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού» (Ματθ. 16, 16-17), έχοντας λάβει την αποκάλυψη αυτή, σύμφωνα με την μαρτυρία του ίδιου του Σωτήρος, από τον ουράνιο Πατέρα, ή, πράγμα που είναι το ίδιο από το Άγιο Πνεύμα. Πρόσεξε λοιπόν αυτούς τους τρεις ιερούς Αποστόλους πως ακολουθούν ο ένας τον άλλον σαν σε κύκλο, παίρνοντας ο ένας από τον άλλον αυτά τα θεία λόγια ώστε το τέλος του λόγου του προηγούμενου να γίνεται αρχή για τον επόμενο. Ο ένας δηλαδή λέει «Κύριον Ιησού», ο άλλος «Ιησού Χριστό», ο τρίτος «Χριστό, Υιόν του Θεού», και το τέλος συνάπτεται στην αρχή σαν σε κύκλο, όπως είπαμε, επειδή δεν έχει καμία διαφορά να πει κανείς Κύριο και Υιό του Θεού- γιατί και τα δύο φανερώνουν την θεότητα του μονογενούς Υιού και παριστούν ότι είναι

ομοούσιος και ομότιμος με τον Πατέρα.

Έτσι αυτοί οι μακάριοι Απόστολοι μας παρέδωσαν να επικαλούμαστε και να ομολογούμε εν Πνεύματι τον Κύριο Ιησού Χριστό, Υιό του Θεού. Αυτοί είναι και τρεις και πιο αξιόπιστοι από όλους, εφ' όσον κάθε λόγος, σύμφωνα με την θεία Γραφή, βεβαιώνεται με τρεις μάρτυρες. Αλλά και η σειρά των Αποστόλων που τα είπαν, δεν είναι χωρίς σημασία: από τον Παύλο δηλαδή, τον πιο τελευταίο χρονικά από τους Μαθητές, αρχίζει η μυστική παράδοση της ευχής και διά του μεσαίου, του Ιωάννη, προχωρεί στον πρώτο, τον Πέτρο, που με την αγάπη πλησίαζε τον Ιησού περισσότερο από τους άλλους. Τούτο συμβολίζει νομίζω την προκοπή μας με ορθή σειρά και την άνοδό μας και την ένωσή μας με τον Θεό μέσα στην αγάπη, διά της πράξεως και της θεωρίας. Γιατί βεβαίως ο Παύλος είναι εικόνα της πράξεως, καθώς είπε ο ίδιος: «κοπίασα περισσότερο από όλους» (Α' Κορ. 15, 10), ο Ιωάννης της θεωρίας, και της αγάπης ο Πέτρος, για τον οποίο μαρτυρεί ο Κύριος πως αγαπούσε περισσότερο από τους άλλους.

Πέρα από αυτά, θα μπορούσε να δει κανείς πως τα θεία λόγια της ευχής υποδηλώνουν το ορθό δόγμα της πίστεώς μας και απορρίπτουν κάθε αίρεση των κακοδόξων. Με το «Κύριε», που φανερώνει την θεία φύση, αποκηρύττονται εκείνοι που φρονούν ότι ο Κύριος είναι μόνο άνθρωπος. Με το «Ιησού», που φανερώνει την ανθρώπινη φύση, αποδιώχνονται εκείνοι που Τον θεωρούν μόνο Θεό που υποδύθηκε κατά φαντασίαν τον άνθρωπο· το «Χριστέ», που περιέχει και τις δύο φύσεις, αναχαιτίζει εκείνους που Τον πιστεύουν Θεό και άνθρωπο, με χωρισμένες όμως τις υποστάσεις την μία από την άλλη· τέλος, το «Υιέ του Θεού» αποστομώνει εκείνους που τολμούν να διδάσκουν την σύγχυση των δύο φύσεων, επειδή φανερώνει πως η θεία φύση του Χριστού δεν συγχέεται με την ανθρώπινη φύση Του, ακόμη και μετά την ένωσή τους. Έτσι, οι τέσσερις αυτές λέξεις, ως λόγοι Θεού και μάχαιρες πνευματικές, αναιρούν δύο συζυγίες αιρέσεων, οι οποίες, ενώ είναι κακά εκ διαμέτρου αντίθετα, είναι ομότιμες στην ασέβεια. Το Κύριε ανατρέπει τους οπαδούς του Παύλου Σαμοσατέα, το Ιησού τους οπαδούς του Πέτρου Κναφέα, το Χριστέ τους Νεστοριανούς και το Υιέ του Θεού, τους Μονοφυσίτες, οπαδούς του Ευτυχί και του Διοσκόρου.

(συνεχίζεται)